

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Z. Spółce z o.o. z siedzibą w P.

o wynagrodzenie - dodatek stażowy, wynagrodzenie za urlop, premię roczną za 2009 r. w kwocie 5.907,61 zł, wynagrodzenie za czas choroby, zasiłek chorobowy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 maja 2014 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych w P.

z dnia 12 września 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. Wydział VI Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. oddalił apelację powoda J. K. od wyroku częściowego Sądu Rejonowego w P. z dnia 4 października 2012 r. oddalającego powództwo przeciwko Z. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. w zakresie żądania dodatku stażowego, wynagrodzenia za urlop oraz premii rocznej za 2009 r. w wysokości 1.433,66 zł, a w zakresie roszczenia o zasiłek chorobowy przekazującego sprawę Zakładowi Ubezpieczeń Spółecznych Oddział w P. według właściwości.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że na skutek odwołania powoda z funkcji wiceprezesa zarządu i ze składu zarządu spółki powód pozostawał w stosunku pracy zarówno na stanowisku wiceprezesa zarządu, jak i na stanowisku dyrektora ds. ekonomicznych, z tym że na skutek odwołania ze składu zarządu nie mógł realizować praw i obowiązków członka zarządu. Jak wynika z zawartej między stronami umowy o pracę na czas nieokreślony z dnia 28 kwietnia 2006 r., powód zajmował stanowisko dyrektora ds. ekonomicznych i równocześnie wiceprezesa wyłącznie na podstawie stosunku pracy. Sąd Okręgowy podkreślił, że powód nawet po odwołaniu go przez radę nadzorczą z funkcji wiceprezesa zarządu, gdy równocześnie nie dokonano zmian w zakresie łączącego strony stosunku pracy, nadal powinien być traktowany jako osoba zarządzająca zakładem pracy w rozumieniu art. 128 § 2 k.p. Po odwołaniu ze stanowiska członka zarządu ze skutkiem natychmiastowym ustaje jedynie stosunek organizacyjnoprawny, natomiast stosunek pracy nadal trwa tak długo, dopóki nie zostanie rozwiązany przez spółkę lub przez pracownika, bądź na mocy porozumienia stron. Dlatego po odwołaniu pracownika z funkcji zarządczej w organie kolegialnym nadal może on świadczyć pracę, tyle że inną, lecz za dotychczasowym wynagrodzeniem. Powód jako członek kolegialnego organu zarządzającego nie mógł domagać się ukształtowania warunków jego wynagradzania w taki sposób, jaki przewidywały postanowienia obowiązującego u pozwanego układu zbiorowego pracy z uwagi na art. 241²⁶ §2 k.p. Ustawowa definicja pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy, zawarta w art. 128 § 2 pkt 2, obejmuje pracowników kierujących jednoosobowo zakładem pracy i ich zastępców lub pracowników wchodzących w skład kolegialnego organu zarządzającego zakładem pracy oraz głównych księgowych. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, że powód po odwołaniu go przez radę nadzorczą z funkcji prezesa faktycznie nie mógł podejmować czynności zarządczych, tym bardziej że powód nie świadczył tej pracy z powodu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą oraz korzystania z urlopu wypoczynkowego. Również z powodu tych nieobecności pozwana spółka nie była w stanie doręczyć powodowi oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczasowych warunków pracy i

płacy, które rekomendowała Rada Nadzorcza w związku z odwołaniem go z funkcji wiceprezesa.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 128 § 2 pkt 2 k.p. przez błędną wykładnię i uznanie, że pracownikiem zarządzającym w imieniu pracodawcy zakładem pracy może być: a) osoba niemająca żadnych kompetencji i uprawnień do faktycznego wykonywania czynności zarządczych (niewchodząca w skład organu kolegialnego lub odwołana z niego i niebędąca kierującym jednoosobowo zakładem pracy - dyrektorem, kierownikiem), w sytuacji gdy pracownikiem zarządzającym w rozumieniu w/w przepisu jest osoba, której kompetencje zarządcze wynikają z przepisów korporacyjnych (np. k.s.h., prawo o stowarzyszeniach) lub z treści stosunku pracy, a zatem tylko osoba kierująca jednoosobowo całym zakładem pracy lub jej zastępca, osoba wchodząca w skład kolegialnego organu zarządzającego zakładem pracy oraz główny księgowy, b) każdy dyrektor i to niezależnie od zakresu przysługujących mu kompetencji zarządczych, w sytuacji gdy za kierującego jednoosobowo zakładem pracy można uznać tylko takiego dyrektora, którego uprawnienia do zarządzania zakładem pracy wynikają z treści stosunku pracy i dotyczą całego przedsiębiorstwa, a nie tylko jego poszczególnych części, 2/ art. 241²⁶ § 2 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnej subsumcji ustalonego stanu faktycznego pod treść normy prawnej, tj. na wyłączeniu stosowania Zakładowej Umowy Zbiorowej z dnia 25 lutego 1994 r. oraz Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Przemysłu Energetycznego z dnia 13 maja 1993 r. wobec pracownika, który nie był osobą zarządzającą zakładem pracy w imieniu pracodawcy i który faktycznie nie posiadał żadnych uprawnień ani kompetencji w tym zakresie, 3/ art. 65 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 378 § 1 k.p.c., przez niezbadanie z urzędu, czy w sprawie doszło do nieprawidłowego rozumienia postanowień umowy o pracę w zakresie zajmowanych przez skarżącego funkcji i stanowisk, gdy sąd nie jest związany przedstawionymi w apelacji zarzutami naruszenia prawa materialnego i w przypadku braku zarzutu w tym zakresie może stwierdzone naruszenie wziąć pod uwagę z urzędu, 4/ art. 65 k.c. i 56 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, tj. naruszenie zasad wykładni przy ustalaniu treści umowy o pracę i wywiedzenie z niej błędnych wniosków, jakoby

skarżący był zatrudniony na stanowisku wiceprezesa zarządu, podczas gdy jedynie pełnił funkcję wiceprezesa na podstawie powołania zgodnie z przepisami k.s.h., 5/ art. 8 k.p. przez niewłaściwe zastosowanie, polegające na niewskazaniu wyjątkowych okoliczności usprawiedliwiających jego zastosowanie oraz niewskazanie zasady współzycia społecznego, z którą niezgodne było żądanie skarżącego zapłaty dodatku stażowego w 2009 r.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano istnienie potrzeby wykładni art. 128 § 2 pkt 2 k.p., budzącego wątpliwości, co do tego, „czy osoba która została odwołana z funkcji członka zarządu spółki z o.o., a jednocześnie jest zatrudniona w tejże spółce, czy to na stanowisku członka zarządu, dyrektora określonego działu, dyrektora określonego działu, czy też na innym stanowisku, nadal jest pracownikiem zarządzającym zakładem pracy w imieniu pracodawcy, w rozumieniu” tego przepisu. Ponadto skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ „nie ma najmniejszych wątpliwości co do faktu, że powód po odwołaniu go z funkcji wiceprezesa zarządu pozwanej spółki nie był pracownikiem zarządzającym w imieniu pracodawcy zakładem pracy. Nawet gdyby uznać, że po przedmiotowym odwołaniu powód był zatrudniony na stanowisku wiceprezesa zarządu, czemu powód stanowczo zaprzeczał, i dyrektora do spraw ekonomicznych, to z żadnym z tych stanowisk nie wiązały się jakiejkolwiek uprawnienia i kompetencje do zarządzania całym zakładem pracy w imieniu pracodawcy. Stanowisko wiceprezesa zarządu było bowiem „martwe i osoba je zajmująca, bez uprawnień korporacyjnych, wynikających z powołania na podstawie przepisów k.s.h., nie mogła wykonywać jakichkolwiek czynności zarządczych”. Natomiast w przypadku dyrektora ds. ekonomicznych wskazać należy, że ze stanowiskiem tym wiążą się jedynie kompetencje do organizacji jednego pionu, niewielkiej części, a nie całego zakładu pracy, którym zgodnie z regulaminem organizacyjnym zarządzał prezes zarządu i dyrektor naczelny.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania z uwagi na brak spełnienia ustawowych przesłanek określonych przepisem art. 398⁹ §1 pkt 2 i 4 k.p.c., a z ostrożności procesowej o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącego na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów prawa materialnego, co oznaczało - z braku adekwatnych proceduralnych zarzutów kasacyjnych, że Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tych miarodajnych ustaleń faktycznych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wynikało, że po odwołaniu przez radę nadzorczą z funkcji wiceprezesa zarządu i ze składu zarządu spółki skarżący nadal zajmował stanowisko dyrektora ds. ekonomicznych na podstawie stosunku pracy. W konsekwencji nie ma potrzeby wykładni art. 128 § 2 pkt 2 k.p., ponieważ dyrektor ekonomiczny ma status zastępcy pracownika kierującego jednoosobowo zakładem pracy, którego przepis ten wprost zalicza do pracowników zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy.

Ponadto wątpliwości dotyczące wynagradzania dyrektora odwołanego go z zarządu spółki z .o.o. zostało już rozstrzygnięte w judykaturze, na co wskazał sam skarżący w uzasadnieniu skargi kasacyjnej. W szczególności w wyroku z dnia 2 września 1998 r., I PKN 273/98 (OSNP 1999 nr 18, poz. 578) Sąd Najwyższy stwierdził, że dyrektor przedsiębiorstwa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresie od odwołania go z zarządu spółki do rozwiązania stosunku pracy, nie nabywa prawa do wynagrodzenia za pracę ani innych uprawnień wynikających z zakładowego układu zbiorowego pracy pracowników.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), orzekając o kosztach postępowania w zgodzie z art. 98 k.p.c.